

I. INAUGURACIÓ DEL SIMPOSI POMPEU FABRA

JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS,

PRESIDENT DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Benvinguts a l'Institut en aquest primer dia de les jornades del Simposi Pompeu Fabra. Avui és la jornada inaugural i demà i demà passat tindrem més conferències i activitats. Jo comentava, fa un parell de dies, que l'Any Pompeu Fabra ha estat ple de jornades, exposicions, conferències i activitats diverses, però que, tot i així, i tal com s'intueix pel títol de la conferència que ens farà el senyor Ginebra com a cloenda d'aquestes jornades, segurament encara ens quedarà alguna cosa per conèixer de Pompeu Fabra. N'hem estudiat tots els aspectes, bàsicament els lingüístics, però també molts altres, com farem també aquests dies aquí. No obstant això, és tan important el personatge i tan rica la seva activitat en molts àmbits —no només el lingüístic, sinó també en el de la política, l'esport, etc.— que de ben segur encara en quedarà alguna cosa per estudiar.

Amb tot, l'Institut, que va muntar una exposició sobre Pompeu Fabra i l'IEC —la qual encara es pot veure avui dia— ha cregut que havíem de col·laborar, que havíem de fer participar el públic com vostès d'alguns aspectes que poden ser interessants, i que potser no s'han esmentat encara, de Pompeu Fabra, del seu temps, d'allò que va fer, no només pel que fa a la llengua, sinó també a molts altres aspectes, dels quals parlaran, com vostès poden veure en el programa, diferents membres de l'Institut i d'altres institucions. Ens sembla que no només els filòlegs tenen coses a dir sobre Pompeu Fabra, sinó també els historiadors; els biòlegs, per què no?; els enginyers (ell era enginyer), i tota una sèrie d'experts que durant aquests tres dies aportaran el seu saber perquè acabem coneixent una mica més el personatge en totes les seves facetes. I, com deia, si encara en queda alguna cosa per estudiar, ja tindrem ocasió de parlar-ne en algun altre moment.

10

Em plau estar a la taula amb la consellera de Cultura, que ens acompanya molt sovint, i amb la presidenta de la Secció Filològica, perquè, malgrat el que he dit abans, la filologia va ser, en molts aspectes, la tasca, l'eina més important de Fabra. L'altre dia es va dir, en un dels actes que vam tenir aquí, que el nom de Fabra deriva, poc o molt, de *faber*. Com a biòleg, sé que som *Homo sapiens*, però també som *Homo faber*, i, segurament, Fabra va ser un dels més *faber* dels *homos* d'aquest país: va fer molta, moltíssima feina, i feina necessària com era fer una llengua apta per a tot i per a tothom.

Espero que tant en l'acte d'avui com en els dels dos dies propvenients, es desvelin algunes novetats de les moltes coses que sabem del seny ordenador de la llengua catalana i d'aquest personatge que destaca entre molts altres de la seva època, una època importantíssima per a Catalunya, i que, com molts altres personatges del país, va lluitar, va treballar i va patir pel país —va patir l'exili, un exili molt dur, com vostès deuen recordar, i va morir a Prada de Conflent, a la Catalunya del Nord. A l'Institut ens ha semblat que era bo abocar els nostres esforços no només a l'exposició, també a aquest simposi. Sense més, donaré la paraula a la presidenta de la Secció Filològica, que ha tingut la feina més gran en l'organització d'aquest simposi, la senyora M. Teresa Cabré.